

4. ПОЛІТОЛОГІЯ

Оля ГНАТЮК

ПОМАРАНЧЕВИЙ БУМ

Marcin Wojciechowski, Pomarańczowy majdan,
Warszawa: WAB, 2006. – 332 s.

Протягом 2004–2006 у Польщі з'явилися тисячі публікацій, присвячених феноменові Помаранчевої революції. Варто відзначити, що серед цієї маси текстів різної ваги та обсягу є й книжки, чії автори спробували ширше поглянути на подію, яка принаймні на деякий час стала вододілом у сучасному українському політичному житті. З-посеред них слід виділити «Помаранчевий майдан» Марціна Войцеховського, молодого журналіста найвідомішої польської щоденної газети «Gazeta Wyborcza», котрий протягом кількох років був її кореспондентом у Києві. Книжка явила нового талановитого польського репортера з когорти редакції, після Яцека Гуго-Бадера, Павла Смоленського та Войцеха Ягельського. Водночас автор є спостережливим і втаємниченим політичним оглядачем, завдяки чому читач отримав не тільки репортаж «з перших вуст», а й популярний огляд найновішої політичної історії України. Водночас, як написав у анотації до цієї книжки проф. Мирослав Попович, її жанр можна визначити як політичний трилер. Отже, має вона все, що потрібно для роману political fiction: захопливий сюжет, неоднозначне закінчення та дійові особи з чітко вираженими рисами. Це – мрійливий, вродливий та відважний Дон Кіхот (журналіст Гія Гонгадзе), який гине в не надто загадкових обставинах, а також два політики-суперники; один – необмежений і ніби всесильний, другий – ніби позбавлений впливу і знесилений отрутою; типове уособлення боротьби добра зі злом. Однак журналістська дисципліна не дозволила автору надто захопитися сюжетом – він залишається все ж таки в межах non-fiction. Значну роль у книжці відведено

поодиноким політикам і впливовим особам, їхній долі, вчинкам та амбіціям. Завдяки добрій орієнтації в українському політикумі читач отримує немов би «два в одному» – репортаж поєднується з популярною енциклопедією – довідником who is who. Водночас журналіст зумів поєднати політичний репортаж, що викриває методи боротьби з опозицією, з жвавою розповіддю про звичайних людей, учасників подій. Найважливішим здобутком цієї репортерської книги видається мені те, що авторові вдалося показати людські долі та почуття. Немов у шекспірівській драмі, вони стають рушійною силою, яка керує вже й не індивідуальною долею, а подіями на сцені.

Українському читачеві ця книжка може здаватися занадто вже популярною і рожево-помаранчевою, тим паче – після останніх років розчарувань. А проте навіть глибоко обізнаній людині цей погляд на події цікавий своєю відмінністю. Адже завжди корисно подивитися на те, що знайоме, іншими очима.